

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ
Л.Н. ГУМИЛЕВ АТЫНДАҒЫ ЕУРАЗИЯ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ

Студенттер мен жас ғалымдардың
«ҒЫЛЫМ ЖӘНЕ БІЛІМ - 2014» атты
IX халықаралық ғылыми конференциясы

IX Международная научная конференция
студентов и молодых ученых
«НАУКА И ОБРАЗОВАНИЕ - 2014»

The IX International Scientific Conference for
students and young scholars
«SCIENCE AND EDUCATION-2014»

2014 жыл 11 сәуір
11 апреля 2014 года
April 11, 2014

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ
Л.Н. ГУМИЛЕВ АТЫНДАҒЫ ЕУРАЗИЯ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ**

**Студенттер мен жас ғалымдардың
«Ғылым және білім - 2014»
атты IX Халықаралық ғылыми конференциясының
БАЯНДАМАЛАР ЖИНАҒЫ**

**СБОРНИК МАТЕРИАЛОВ
IX Международной научной конференции
студентов и молодых ученых
«Наука и образование - 2014»**

**PROCEEDINGS
of the IX International Scientific Conference
for students and young scholars
«Science and education - 2014»**

2014 жыл 11 сәуір

Астана

УДК 001(063)
ББК 72
Ғ 96

Ғ 96

«Ғылым және білім – 2014» атты студенттер мен жас ғалымдардың IX Халықаралық ғылыми конференциясы = IX Международная научная конференция студентов и молодых ученых «Наука и образование - 2014» = The IX International Scientific Conference for students and young scholars «Science and education - 2014».
– Астана: <http://www.eni.kz/ru/nauka/nauka-i-obrazovanie/>, 2014. – 5831 стр.
(қазақша, орысша, ағылшынша).

ISBN 978-9965-31-610-4

Жинаққа студенттердің, магистранттардың, докторанттардың және жас ғалымдардың жаратылыстану-техникалық және гуманитарлық ғылымдардың өзекті мәселелері бойынша баяндамалары енгізілген.

The proceedings are the papers of students, undergraduates, doctoral students and young researchers on topical issues of natural and technical sciences and humanities.

В сборник вошли доклады студентов, магистрантов, докторантов и молодых ученых по актуальным вопросам естественно-технических и гуманитарных наук.

УДК 001(063)
ББК 72

ISBN 978-9965-31-610-4

©Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық
университеті, 2014

түгел қамтыды:Сауд Арабия,Бахрейн, Тунис,Алжир, Йемен, Египет,Сирия, Ливия,т.б.Кедейшілік пен қан төгуден қашқан қашқындар мен иммигранттар Түркия мен Греция арқылы еуропа елдерінен баспана табуды көздеді.Баспана беру және гуманитарлық көмек көрсету жөніндегі өтініштердің 25% ЕО елдерімен қанағаттандырылды. [4]

Қазіргі таңда ЕО миграцияның ауқымы кең.Оның маңыздылығы барлық саланы қамтиды.Сондықтан, миграция мәселесін шешу жолында барлық аспектілерді қамтып, соған орай мемлекет саясатын құрастыру қажет.

Миграция ЕО үшін тек экономикалық жағынан ғана емес,әлеуметтік мәдени аспектілері жағынан да маңызды ықпаласқа ие.Жағымсыз факторларға қарамастан миграциялық процесстердің ЕО дамуы мен гүлденуіне үлес қосатын факторлары да жетерлік.Мигранттардың артықшылығы қабылдаушы және келуші тұрғындар арасындағы қарым- қатынастың жетілуімен ғана мүмкін. Өзара тиімді қойылған мақсат тек антииммиграциялық риториканың бөлігі ғана болып қоймай, ЕО пен үшінші елдер арасында ашық, ойластырылған келісімдер арқылы шешілуі қажет.

Қолданылған дереккөздер тізімі

1. Trends in International Migration // SOPEMI: Annual Report 1994, Paris: OECD
2. Walker P. Far right on rise in Europe, says report // The Guardian <http://www.guardian.co.uk/world/2011/nov/06/far-right-rise-europe-report> 6 November 2011
3. «Без иммиграции Европе не обойтись» Ирина Молодикова №243-244 17-30 апреля 2006 <http://demoscope.ru/weekly/2006/0243/tema01.php>
4. Дипломатическая служба 7/12 Европейский Союз перед лицом глобального миграционного кризиса
5. Annual Report on Immigration and Asylum (2012) / European Commission http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/e-library/documents/policies/immigration/pdf/general/com_2012_250_final_1_en_act_part1_v5.pdf#zoom=100
6. French crackdown on 'racist soup' // BBC News <http://news.bbc.co.uk/2/hi/europe/4644766.stm> 25 January 2006.

УДК 327(4:477)

УКРАИНА МЕН ЕУРООДАҚ: МҮДДЕЛЕР ТОҒЫСЫ ЖӘНЕ ҚАУІП

Ыбыраева Зумред Мирхатқызы

zumred-93@mail.ru

Л.Н.Гумилев атындағы ЕҰУ, Аймақтану мамандығының студенті

Астана, Қазақстан

Ғылыми жетекшісі – Қ.Ғ.Даркенов

Қазіргі уақытта әлем назары Украинаға ауып отыр. Батыста Украинаға қатысты ерекше пікір пайда болғаны айқын, яғни украин халқы Еуроодаққа кіруді, Батысты қалайды деген көзқарас. Бұл Украинаның ішіндегі саяси ахуалмен тығыз байланысты. Ішкі ұлттық күштер ықпалымен Янукович биліктен кетті. 16 наурызда Қырымда өткен жаппай референдум нәтижесінде дауыс берушілердің 96%-ы республиканың Ресей Федерациясы құрамына кіруді қолдап, 18 наурыз Қырым және Севостополь РФ-ға ресми түрде қосылу туралы келісімге қол қойылды. Батыс әлемі, бір таңқаларлығы кейбір жағдайларда өзара қайшылығы айқын байқалатын АҚШ, Германия, Франция, Ұлыбритания т.б. бірігіп Ресейден Украинаның ішкі ісіне араласпауды, украин халқына таңдау мүмкіндігін беруді, елдің территориялық тұтастығын сақтауды талап етуде.

Еуроодақ өз тарапынан Украинаға қаржылай көмек көрсетіндігін де мәлімдеді. Қазіргі кезде Еуроодақ жақсы кезеңді басынан кешіп жатқан жоқ, сондықтан барлық қаржылай бағдарламалар, тіптен Латвия сияқты кедей елдерге көмек елеулі қысқарған. Оған

карамастан, Брюссельдегі саммит киевтің билігіне ақша бөлу үшін жиналды. Нәтижесінде, 2 жыл ішінде 11 млрд евро бөлу шешіміне келді. Грецияға тек бірінші көмек пакетінде (2010 ж) бұл соммадан 10 есе көп қаржы бөлінгенін және кейін екінші пакет болғанын ескерсек. Бұл көп па әлде аз ба?

Олай болса, Еуроодақ Украинаға неге мүдделі болып отыр?

Украина ЕО-мен келісімге келу арқылы қандай артықшылықтарға ие болады және Украинаны алда қандай қауіп күтіп тұр және оның зардабы қандай? деген сұрақтар туады.

Артықшылықтары:

1. ЕО-тан келетін тауарлар сапалы және арзанырақ болуы. Көптеген еуропалық өндіріс тауарларынан баж салығы алынып тасталынады, бұл олардың бағасын 10-15% төмендетеді. Сонымен қоса, Шығыс Еуропа елдерінен сүт және ет тауарларының келуін ұлғайтады.

2. ЕО нарығының ашылуы. Ұтысқа Еуропаға шикізат және жартылай дайындалған өнімді тасымалдайтын украиндық компаниялар ие болады: олар бұл нарықта әрқашан сұранысқа ие болған, ал баж салығы алынып тастағанда, өздерінің өндірісі мен пайдасын ұлғайтады.

3. Тиімді несиелер. Халықаралық қаржы құрылымдары экономикасы ЕО немесе АҚШ-пен байланысты мемлекеттерге көбірек жылы көзбен қарайды. Сол себепті, Халықаралық Валюта Фондынан немесе Әлемдік Банктан несие алу мүмкіндігі өседі, ал ол қазіргі таңдағы әлемдегі ең тиімді несие беру шарттары болып саналады.

4. Украина экономикасына салынатын Батыс инвестициясының көлемі ұлғаяды.

5. Екіжақты сауда көлемінің өсуі

6. Украина заңшығару органдары мен ЕО заңшығару органдарының жақындасуы.

Сонымен қатар, Еуроодақтың Украинаға мүддесі мен одан Украинаға тиюі мүмкін зардаптарын талдап көрелік:

Біріншіден, геосаяси қызығушылық. Себебі, проресейлік бағыт ұстанған Украинаның бұрынғы президенті Янукович Кеден Одағына қосылу бағытын ұстанды. Бірақ, ел ішіндегі ұлтшыл саяси күштер ЕО-ты таңдады. Әрине, оның объекті және субъективті себептері бар екені де талас тудырмайды. Осындай жағдайда, ЕО туған мүмкіндікті пайдаланып Украинаның Кеден Одағына қосылуына, яғни Украина мен Ресейдің интеграциясына, сол арқылы еуразиялық байланыстың күш-қуатын арттыруға жол бермеу – мақсатын ұстанды [1].

Бжезинский сияқты теориктардың айтуы бойынша: Украина Ресеймен қарым-қатынасын үзген жағдайда, Ресей көп уақытқа әлсіреп қалады. ЕО Украинамен келісімге қол қоюға талпынысының себебі – ол Ресейге геосаяси соққы жасау және оны оқшаулау. Еуроодақ үшін Украина факторы аяқ астынан пайда болған жоқ. Оған өзінің шекарасын Еуропаның шығысына кеңейтіп, Ресейдің тарихи территориясына өту қажет [2, 102б.].

Бұл ықпал ету аймағы үшін күрес және назар аударатын басты мәселе Батыс ешқашан басқа мемлекеттердің мүддесі өз мүддесімен сәйкес келмесе немесе өздері үшін тиімді болмаса саяси ойынға араласпаған. Қазіргі саяси жағдайды талдай отырып, Украина Еуропамен теңқұқықты диалог жасауды қалай армандаса да, ол бұл күрестегі жай ғана құрал және солай болып қалатындығы басы ашық мәселе [3].

ЕО екінші қызығушылығы - қосымша өткізу нарығына ие болу. Дағдарыс жағдайында жаға сатушы емес, жаға сатып алушылар қажет. Еуропалықтар өз әмияндарын ұстап тұрды, бірақ нарығын кең аша отырып, тауарларды Украинаға құюға болады [6]. Мемлекет қаншалықты кедей болғанына қарамастан, мемлекеттің де, тұрғындарының да қолында белгілі бір қаражат қоры бар. Ал ондағы халық саны 50 млн екенін ескерсек, әрине, ЕО үшін өз тауарларын еш шектеусіз өткені тиімді екені айтпасақ та белгілі. Ал украин тауарларының болашағы оларды алаңдатпайды [4, 10б.].

Сонымен қоса, Франция мемлекеті және өзінің қаржылай көмегін ұсынған Ұлыбритания мемлекетінің Украинаға қатысты қызығушылықтары Еуроодақ

қызығушылықтарына жақын - олар ешбір шектеусіз Украина нарығында болғысы және қатысқысы келеді. Ал Польшаның өзінің көршісіне байланысты жоспарлары зор - ол ең аз дегенде Батыс Украинаны ықпал ету аймағы етуді көздейді, әрі батыс Украинаны әлдебір протекторатқа айналдырмақ. Егер Украина ассоциацияға қосылса, өз ойындағысын іске асыру еш қиындық тудырмайтыны анық [5].

Негізінен, Батыс Еуропа елдері, жаңа мүшелерді белгілі бір шарттарға сай қабылдай отырып, кейін оларды өз тауарлар мен қызметтерін өткізу нарығына айналдырған. Оның орнына, ЕО өз тарапынан аталмыш елдерге: болашақта пайдалануға арналған арзан несиелер, кейбір салаларына (мысалы, туризм) инвестиция, инфрақұрылымына ықпал (олар көбіне батысеуропалық компаниялармен игерілген еді), және жұмыс күшінің шексіз миграциясы (жұмыссыз қалған поляк, румын және болгарлар дамыған мемлекеттерде сантехник немесе әр түрлі жұмысты атқаратын адам жұмыскер ретінде орналасып, тапқан пайдасының жартысын өз отанына жүберуі үшін) ұсынылған. Қазіргі кезде бұл жүйе тұрақсыздық белгілерін көрсетуде. ЕО шығыс пен оңтүстіктегі тауар өткізу кең аймақтарын қамтамасыз ете алмағандықтан, бұл аймақ терең дағдарыс жағдайын бастан кешуде. Бұл мемлекеттер өз-өздерін асырай алмайды, ал Батыстан келетін қаржылай көмек әне-міне таусылуда [3].

ЕО-қа кейін кірген мемлекеттер экономикасының тағдырын қарайтын болсақ, әркезде бір ғана суретке тап боламыз. Яғни, Еуроодаққа мүшелікке кіргеннен кейін бұрын кірген мүше-елдер жаңа мүше-мемлекеттерге қатаң шарттарды байлады. Бұл шарттар ауыл шаруашылығындағы, өнеркәсіптегі өндіріс шектеулеріне байланысты болды.

Украиндық агропром технология және инвестиция бойынша еуропалық агропроммен бәсекелесе алмайды. Украина ЕО ассоциациясына кірген соң Еуропа тауарларының барлық түріне шектеулерді алып тастауы керек. ресми түрде батыс нарығы украин тауарлары үшін ашық болады, бірақ бұл шынымен іс жүзіндегі мүмкіндік емес.

ЕО-ның бюджетінің едәуір бөлігі Франция және Германияның ауылшаруашылығын қолдауға жұмсалады. Ал Украинаға ондай қолдау берілмейтіні анық. Олай болса, Украина өзініңбірнеше миллиондаған тонна астығын қайда жібермек?

Авиакұрылыспен не болады? Нарықтың барлығы бос емес. Немістерде "Леопард" танкы бар, бірақ украиндық "Оплот" жақсырақ. Алайда неге олар "Леопардтан" бас тартып "Оплотты" сатып алу керек?

Литвада 90-ж аяғында қорғаныс саласы бойынша 28 кәсіпорын жұмыс жасап оның 22-сінің КСРО территориясы бойынша баламасы болмады. Енді, барлық кәсіпорындар жабылған[6].

Енді, жоғарыда айтылған мәліметке дәлел ретінде Польша және Венгрия мемлекеттерімен болған жағдайды да, мысал ретінде көрсетуге мүмкіндік бар.

Польша. 2004 ж 1 мамырында ЕО кіргеннен кейін Польша үкіметінің айырылған бірден-бір маңызды саласы- көмір саласы, ол соңғы жылдары мемлекет қолдауына мұқтаж болғанымен, бір кездері Польша экономикасының негізі болып саналатын. 90% көмір кәсіпорындары жабылды, онда 300 мыңнан астам адам жұмыс жасаған еді. Жартысы- тиімсіз, ал қалған жартысы- қауіпті болды. Қалған 10%-ы қайта құрылды немесе жекешелендірілді. Жалпылай айтқанда, шахтерлардың 75%-ы жұмыссыз қалды.

Екінші, бірақ толық емес жоғалтуы болып саналатын- атақты Гданьск кеме жасайтын орны, ол 1960-1970 ж. суға ең көп кеме және кәсіптік жүзу базасын жіберген, бірақ кейінгі уақытта кәсіпорын жұмысы ортақ дағдарыс жағдайында бәсеңдеді. Ондаған ұсақ кеме жасау зауыттары жабылды, ал жұмыскерлері Батыс Еуропаға кетуге мәжбүр болды.

Онымен қоса, Польшаның сыртқы қарызы ЕО кіргеннен бұрын \$99 млрд құраса, 2013 ж ортасында-\$288,7 млрд дейін өскен.

Венгрияның нышандарының бірі- 1970-80 ж. Еуропада Ikarusbus автобусжасаушы компаниясында шығарылатын «Икарустар» болған. Өзінің ең жемісті жылдарында компания жылына 14 мың автобуска дейін шығарған. 2004 ж. Венгрияның ЕО-қа қосылғанынан бастап, автобустардың жаппай шығарылуы тоқтатылды, венгер бизнесмені Габора Селеште

марканы қайта жандандыру ықыласы пайда болып, Ikarusbus-тың 100% құнды қағаздарын сатып алмағанша дейін атақты зауыт екі жыл бойы жұмыс жасамады. Қазіргі кезде, мұнда тек жеке тапсырыс бойыша ғана көлік құрастырылады.

Венгрия халқы ЕО кіргеннен кейін барлық Еуропаны өзінің негізгі ауылшаруашылық өнімдерінің бірі- балмен толтыруға және де онымен жақсы қосымша табыс табатынына үміттенген. Бірақ ойлары жүзеге аспады- бағаларды тұрақтандыру бағдарламасы аясында Брюссель Қытайдан және басқа да – ЕО-ға кірмейтін елдерден бал сатып алуға қатысты шектеулерді алып тастады, нәтижесінде, венгер балының Еуроодақтағы экспортының көлемі 50%-ға дейін азайған. Венгриядағы балды сатып алу бағасы 4,92 –дан 2,73 –ға дейін төмендеп, нәтижесінде, омарташылар өзінің өндірістік шығандарының орнын толтыра алмады[7].

Серб мысалын келтіру де артық болмас. Еуропа саясатына теңелту алған Белград 10 жылда 117 млрд. алды. Оның 113 млрд-ы ЕО тауар импортына кеткен. Мұнда біз “Еуропа ақша берді- Еуропа ақшаны қайта алды” формуласын көреміз. Ал Сербия болса қарыздарымен, Косовасыз, өзінің дербестік көлеңкесінсіз, ЕО-қа “Түркиядан кейін” кезекте қалды.

Шынымен, өткізу нарығы еуропалықтарды қызықтырады, бірақ тек оларды ғана емес. АҚШ Украинаның болашағын шешуде белсенді қатысуда. Онымен не қозғап жатыр?. Бір жағынан, негізгі мақсатын байқамау мүмкін емес (яғни, Штаттардың Ресейді әлсірету бағытындағы табанды және жасырылмаған талпыныстары), екінші жағынан, экономикалық мүдделері де бар. Әлемнің жетекші экономикасына басқа материкте орналасқан алыс, кедей, кішкене елден не қажет болуы мүмкін?- деген сұрақ туындайды.

АҚШ-тың экономикалық қызығушылықтары – украин нарығымен байланысты, себебі, ассоциация туралы келісім Трансатлантикалық еркін сауда зонасы келісіміне паралельді түрде дайындалып, паралельді түрде күн тәртібінде тұрғанын ұмытпау керек. Трансатлантикалық еркін сауда зонасы келісімі мәні- американ тауарлары үшін, бар Еуропа территориясында қандай да бір кеден кедергілерінің болмауы. Сәйкесінше, жалпыашық еуропа нарығына тағы бір үлкен болмаса да Украина нарығының қосылуы –әрине маңызды табыс [6].

Үшінші қызығушылық- аграрлық потенциал. Украина – аса бай қаратопырақты жерге ие. Украина топырағы құнарлы үстіңгі қабаты бойынша да ерекшеленді, онда жай ғана шыбық салсаң, ағаш өсіп шығады [4, 216.].

Сол себепті, Украинаға Франциядан, немесе, Польшадан, Белоруссиядан келгендердің бірінде бидайдың қатты түрін, зығыр, немесе не болсада өсіру ниеті болса, Украинаның ауылшаруашылығы-бұл өндірісі үшін өте тиімді «тәп-тәтті кесінді» болып келеді. Ал жеке мемлекет ретінде Франция немесе Германия іс жүзінде ешнәрсе жасай алмайды, себебі, Украинамен қарым-қатынас болашақта Брюссельде қабылданған құқықтық, нормативтік актілермен реттеліп отырады.

Егер ауылшаруашылық туралы айтатын болсақ, ЕО-та ауылшаруашылық шынымен үлкен дотациялар алады. Ал өндірістік жағынан Украина өзінің артықшылықтарына ие, сондықтан Украина ауылшаруашылығы-өте тиімді бөлігінің бірі.

Төртінші қызығушылық- пайдалы қазбалар. Украин жері табиғи қазбаларға бай және жауапсыз жергілікті үкімет оны трансұлттық компаниялар қолына бере салуға дайын. Егер Донецк бассейніндегі көмір дамыған еуропалықтарды қызықтырмайды, ал өте сирек металдарға бай украиндық кристаллдық алқап шетелдік кәсіпорындардың көңілін аударады.

Әр түрлі бағалауларға байланысты, украин жер астындағы қазбалы байлықтар құны 3 тен 8 триллион долларға бағаланады! Украиндық кристаллдық алқап территориясында Менделеевтің бар кестесін табуға болады.

Украиндық алқап 5-10 нан ондаған метрлерге жететін шөгінді қыртыстар қабатымен жабылған. Бір жағынан, бұл жаман, себебі, көптеген пайдалы қазбалар түріне ешкім әлі

жетпеген. Екінші жағынан, бұл жақсы, себебі, келешектегі зерттеулерге және бағалы шикізат түрлерін өндіруге перспектива бар.

Украина тәуелсіз мемлекет болған соң, онда мемлекетті және жеке бизнесті қызықтыратын тек шикізатқа емес, сонымен қатар, қалған минералдар түрлері мен шикізатқа үлкен көңіл аударылды. Мысалы, сирек кездесетін элементтер кобальт, никель, алмаз, мыс, олар бұрын алтын сияқты Украина үшін тін болмаған, ал қазіргі таңда стратегиялық шикізат тізіміне кіреді[8].

Гривеньге қауіп. Кеден Одағы мемлекеттеріне экспорттың азаюы (ол тіптен уақытша өзінің шекарасын жауып тастауы мүмкін) және ЕО-дан келетін импорттың ұлғаюы сыртқы сауда балансын нашарлатады. Бұл гривеньнің курсының төмендеуіне әкелуі мүмкін. Жағдайды тек Еуропадан инвестициялар немесе Еуропаға металл, басқа шикізат экспортының аса кеңейуі ғана жақсартып алады.

Бағалардың өсуі. ЕО нарығының ашылуы Украина ішінде, шет елге қарағанда арзан тауарлардың бағасының жоғарлауына әкеліп соғуы мүмкін, себебі экспорттау, мемлекет ішінде сатудан гөрі анағұрлым тиімді.

Жұмыссыздық. Жоғарыда аталып өткендей өндіріс орындары жабылуы, жұмыссыздықтың өсуіне әкеледі.

ЕО-мен интеграцияға түскен жағдайда Украина өз шекараларын Африка және Азиядан келетін миграциялық ағындарға ашады. Сонымен қоса, еуропалық үкімет қолдарынан келгенше көпұлттылық бойынша эксперименттердің полигоны Париж, Брюссель немесе Лондон емес, Киев, Харьков, Донецк, Одесса, Енакиво болуына жағдай жасайды[6].

ЕО-мен ассоциация құру туралы келісім Украинаға Еуроодаққа кіруге тіптен кепіл бермейді. Түркия ұқсас келісімге 1960 ж қол қойып, бірақ бұл ұйымға әлі де кірген жоқ.

Украина- көптеген елдердің ойын аланы болып табылады, және бұл алаңда ЕО орны ерекше. ЕО өз ішінде орын алып жатқан дағдарысқа қарамастан, Украина мемлекетіне қаржы бөліп жатыр, бұл Еуроодақтың Украинаға байланысты зор мүдделерін айқындайды. ЕО Украинаны жай ғана ассоциацияға кіргізу арқылы геосаяси, қосымша өткізу нарығы, аграрлық және пайдалы қазбалар сипатындағы мүдделеріне қол жеткізбек.

Қолданылған дереккөздер тізімі

1. Стервятники кружат над Незалежной 26.02.2014.
<http://www.pravda.ru/economics/rules/globalcooperation/26-02-2014/1196096-kiev-0/>
2. Бжезинский З. Великая шахматная доска (Господство Америки и его геостратегические императивы); М., 1999. 254 с.
3. Что ЕС нужно от Украины - мнения экспертов <http://www.1tv.ru/news/world/247124> 27.11.2013.
4. Гладкий В. Как поднять украинскую экономику; М., 2010.
5. Эксперт: Евросоюзу нужны новые рынки сбыта. 26.02.2014.
<http://www.pravda.ru/news/world/26-02-2014/1196111-euroukr-0/>
6. Украина в ЕС: За и Против; <http://news.ukrhome.net/content/1739701/11.03.2014>
7. Цена ЕС: в Греции вырубали виноградники, а в Польше покончили с шахтами. <http://www.segodnya.ua/politics/power/tsena-ec-v-hretsii-vyrubali-vinogradniki-a-v-polshe-pokonchili-c-shakhtami.html> 05.01.2011
8. Богатства Украинского щита. <http://noos.com.ua/ru/post/2756> 05.07.2012